

Nálet vrchního velitele Syrského: jak postupuje ukrajinská ofenzíva v ruské Kurské oblasti a co lze očekávat dále

 pravda.com.ua/eng/articles/2024/08/14/7470441

Ukraïnska Pravda

Nikde není křehkost hranic tak patrná, jako právě na ukrajinsko-ruském hraničním přechodu Yunakivka-Sudža v ukrajinské Sumské oblasti v těchto dnech. Kdysi místo přísné pasové kontroly se stalo velmi specifickou bezvízovou zónou, kterou může používat pouze jedna kategorie lidí – obranné síly.

Místo pasu nyní požadují heslo. A místo uvítacích plakátů u vchodu narazíte na ruské administrativní budovy, které rozbilo ukrajinské dělostřelectvo. Vojáci z 80. brigády řekli Ukraïnska Pravda, že budovy byly zničeny obrannými silami první den operace. Většina ruských bezpečnostních sil uvnitř budov se vzdala.

Za kontrolním bodem je několik malých vesnic; město Sudžha – 15 000 obyvatel – které se nyní stalo světově proslulým; a několik desítek kilometrů čtverečních ruského území, které je již týden pod kontrolou ukrajinských obranných sil.

Dne 10. srpna, pátého dne ofenzivy ukrajinských sil hluboko do Ruska, prezident Volodymyr Zelenskyj uznal, že Ukrajina zatlačila válku na území agresora. Dne 14. srpna dodal, že operace pokračuje a její strategický cíl se naplňuje.

Ukraïnska pravda se rozhodla zjistit, v čem spočívá útočná operace obranných sil v ruské Kurské oblasti: jaké jsou její záměry, jak by se mohla vyvíjet a jakou může vyvolat reakci.

Průběžné výsledky operace:

- generální štáb ozbrojených sil Ukrajiny konstatoval, že k večeru 13. srpna obranné síly ovládly 74 osad v Kurské oblasti ;
- hloubka postupu ukrajinských jednotek na ruské území se pohybuje **od 2 do 35 km** ;
- jsou celkem 3-4 směry pohybu, z nichž zatím nejúspěšnější je ofenzíva směrem na vesnici Korenevo. Tanky, samohybné dělostřelecké systémy a obrněné transportéry pokračují v pohybu k hranici;
- obranné síly utrpěly minimální ztráty, podle zdrojů Ukrajinska Pravda v jedné z brigád účastnících se operace a také zdroje obeznámeného s počtem obětí.

Příprava, úkoly a jednotky

Večer 28. července se vojáci 80. brigády obrátili na Ukrajinskou pravdu s poměrně náhlou žádostí, abychom zveřejnili výzvu na podporu jejich tehdejšího velitele plukovníka Emila Ishkulova, kterému hrozilo odvolání.

O tomto velitelském rozhodnutí se vědělo jen to, že Ishkulov, který respektuje vojenskou hierarchii, odmítl splnit úkol stanovený Oleksandrem Syrským, vrchním velitelem ozbrojených sil Ukrajiny. Řekl, že je to nepřiměřené lidským zdrojům brigády.

O pár dní později, 6. srpna, se přesně ukázalo, co Ishkulov odmítl udělat, když ukrajinské síly – včetně 80. brigády pod vedením nového velitele Pavla Rozlacha – podnikly nálet na ruské území.

Jen málo lidí – včetně ruského velení – očekávalo tento obrat událostí. A jen malá skupina lidí obeznámených s plánováním pochopila, jak velká operace bude.

Informační vakuum vyvolalo mnoho otázek. Je to ofenzíva srovnatelná s prolomením hranic do Bělgorodské oblasti ruským dobrovolnickým sborem? Jde o pokus o přepadení ruského týlu? Nebo je to operace k převzetí kontroly nad pásem ruského území, aby se zabránilo útokům na ukrajinskou půdu?

"Syrskyi's Raid" je to, co zdroje Ukrajinska pravda v obranných silách, které se účastní operace, nazývají. Roman Kostenko, člen obranného výboru Nejvyšší rady (parlamentní) a bývalý člen zvláštní skupiny Alfa, říká, že operace skutečně měla jasné známky náletu, zejména v prvních dnech. Byl to vstup na nepřátelské území, zničení vojenských cílů na cestě a nasazení silných výsadkových sil.

Nejedná se o klasický frontální útok, ale o mazaný a zatím úspěšný manévr obranných sil, velmi ve stylu generálplukovníka Syrského, který se poprvé objevil během Charkovské ofenzívy, kterou vedl na podzim roku 2022.

Tehdy Ukrajina osvobodila území od Balaklije a Izia na jihu Charkovské oblasti po Kupiansk na severu. Udělalo to po dlouhém plánování, zaútočilo na místo s nejnižší koncentrací ruských sil a provedlo rychlé průlomy s malými, vysoce mobilními údernými skupinami. Charakteristickými znaky této operace byla nečekaná smělost a ochota riskovat.

Pokud k této taktice přidáte intenzivní používání průzkumných a útočných dronů, bude to přesně popisovat, jak probíhá současná ofenzíva v Kursku.

V některých ohledech „odráží“ nedávný ruský pokus o ofenzívu v Charkovské oblasti. Jediný rozdíl je v tom, že když Rusové zaútočili na Lyptsi a Vovčansk, narazili na vysoce motivované ukrajinské síly, které je začaly drtit od prvního dne ofenzivy.

Ukrajinské brigády v ruské Kurské oblasti naplánovaly ofenzivu tak, aby nečelily velké a stupňovité obraně. Setkali se s nimi ruští pohraničníci, branci, štábní vojáci a rozptýlení kadyrovští bojovníci v lesích [Ramzan Kadyrov je vůdcem Čečenska a je blízkým spolupracovníkem a podporovatelem Putina – pozn. V této oblasti proto začala ukrajinská ofenzíva.

Jak naznačují otevřené zdroje, jádro kurské operace tvořily dvě brigády vzdušných útočných sil – legendární a mocná 80. brigáda se sídlem ve Lvově a Ioni zformovaná černovická 82. brigáda. Ve druhém týdnu operace se k nim připojila část stejně bojem zocelené 95. letecké útočné brigády.

To je v příkrém rozporu s postupem přijatým v červnu 2023 během ofenzívy Melitopol, kde hlavní údernou silou byla nově zformovaná, nezkušená 47. brigáda Magura.

Po těchto brigádách se během úplné invaze zformovaly nejméně dvě brigády pozemních sil, 22. a 61., vyčistily oblast a udržely pozice v Kurské oblasti.

Jak dlouho budou obranné síly schopny ovládat a využívat území, která v současné době okupují pro své vlastní účely, bude záviset na tom, do jaké míry budou dvě brigády pozemních sil schopny kopat zákopy a získat oporu na liniích zajatých Air Assault. brigády.

Ostatně, dříve nebo později Rusové shromáždí své zálohy a přejdou do protiútoku ve městech a vesnicích Kurské oblasti. Mezitím Zelenskyj již umožňuje obranným silám rozmístit tam formu „místní vlády“ – kanceláře vojenských velitelů .

Od 15. srpna pokračují ukrajinské síly v ofenzivě podél dálnice od dobytého města Sudža směrem na Kursk a také na vesnice Korenevo a Pogrebki.

Pokrok ukrajinských jednotek ke 14. srpnu. Území obsazená obrannými silami jsou označena modře. Ti, jejichž osud je dosud neznámý, jsou označeni šedě. Snímek obrazovky: DeepStateMap

Syrskyi již několik dní informuje prezidenta Zelenského o nejnovějších územích a osadách, které obránci převzali.

Logicky se nabízí otázka: jak daleko plánují ukrajinské sily postoupit? V prvních dnech operace Ukrajinci na sociálních sítích dokonce hovořili o dobytí jaderné elektrárny (JE) Kursk a její případné „výměně“ za aktuálně Ruskem okupovanou jadernou elektrárnu Záporoží.

Z politického hlediska vypadá tento scénář extrémně přitažený za vlasy. Analýza vojenské složky ofenzívy navíc ukazuje, že Ukrajina nemá za cíl dobýt JE Kursk, alespoň v této fázi. Udržet jej v kruhovém obranném režimu stovky kilometrů od hranic a

zásobovacích základen s rizikem neustálých útoků a obklíčení by vyžadovalo mnohem větší síly, než jaké ukrajinské ozbrojené síly nasadily.

Pokračující postup ukrajinských jednotek směrem ke Kursku však může naznačovat, že ukrajinské ozbrojené síly chtějí omezit ruské síly v oblasti. Ze strategického hlediska by bylo užitečné odříznout mezinárodní dálnici E105, která zásobuje ruské síly u Belgorodu.

Pokud by tamní ruské okupační síly ztratily podporu ze severu, bylo by pro ně mnohem obtížnější – možná nemožné – ohrožovat Charkov a držet okupované oblasti Charkovské oblasti.

Ruské síly se nyní začaly kopat téměř na okraji Kurska, zatímco čekají na posily.

Russian forces are rapidly digging a network of trenches in Kursk Oblast, with only one catch:

The trenches are 45km behind the border.

Russian forces have been developing a trench network that, if fallen back to, would cede Ukraine a massive amount of territory. pic.twitter.com/dXje3n1qn8

— OSINTtechnical (@Osinttechnical) August 14, 2024

Dá se předpokládat, že Syrskyj při plánování doufal, že Rusové vezmou posily ze dvou nejžhavějších oblastí pro ukrajinské ozbrojené síly – Toretska a Pokrovska – na obranu Kurska.

Zdroje Ukrajinska pravda v Luhanské operační taktické skupině sil, která bojuje na pokrovské frontě, uvedly, že ukrajští obránci během týdne operace nepociťovali žádnou úlevu v bojových akcích. Rusové nadále útočí na hořící město Toretsk a bombardují ho leteckými bombami a téměř každý den postupují ve vesnicích na cestě k Pokrovsku.

Zatímco ruské jednotky nemají dostatečné síly k protiútku, ukrajinské ozbrojené síly začaly budovat obranné linie, což naznačuje svůj záměr držet okupovaná území.

Jedním z méně zřejmých, ale důležitých dopadů náletu je pocit nadšení mezi ukrajinskou armádou a víra, že mohou změnit situaci na frontě.

Novináři Ukrajinska pravda, kteří během týdne hovořili s vojáky z 80. brigády, mohli vidět, jak vojáci, dříve vyčerpaní bachmutskou frontou, touží postoupit vpřed a hlavně přenést válku na ruské území.

"Ááá, zajali jsme tank!", "Máme naléhavou evakuaci" [narází na novou skupinu vězňů - red.], "Musíme posunout základnu vpřed" - to jsou některé z desítek radostných zprávy, které novináři tento týden obdrželi.

Co odborníci předpovídají

Serhii Zhurets, ředitel informační a konzultační společnosti Defence Express, říká, že současné ruské shromažďování sil k reakci na operaci v Kursku mu připomíná solianku – polévku, která je směsí různých ingrediencí.

Rusové přesouvají prapory z 810. brigády (známé vysokou mírou obětí), mezinárodní brigády Pyatnaška, Kadyrovovy jednotky Achmat, některých praporů, které se podílely na invazi do Záporoží a Chersonské oblasti, a dokonce i některé jednotky z Kaliningradu, čímž opouštějí semi-exkláva „demilitarizovaná“. Zároveň se snaží nesnižovat tlak na východě Ukrajiny.

Tento mišmaš však nestačí k tomu, aby donutil ukrajinské obranné síly k ústupu z území, která okupují v Kurské oblasti. K tomu Zhurets odhaduje, že Rusko potřebuje do Kurska rozmístit přibližně 30 000–40 000 vojáků. Mezitím Rusové shromažďují zálohy a snaží se blokovat postup ukrajinských jednotek na křídlech.

„Dokonalým scénářem by pro nás nyní bylo, že nepřítel stáhne své síly z jiných oblastí a pošle je na tuto [kurskou] frontu, čímž odhalí své rezervy,“ říká Zhurets. „I tento posun by byl výhodný pro další oblasti fronty.“

Pokud jde o strategie pro ukrajinské obranné síly, životaschopnými možnostmi jsou jak boční taktika, tak taktika hlubokého postupu. Čím hlouběji však postupujeme na ruské území, tím vyšší je riziko pro naši logistiku a [zvýšený potenciál] pro boční útoky [ruských sil].

Proto má nyní pro nás větší smysl pokusit se rozšířit ofenzívu na západ a východ. Postupem podél boků můžeme prodloužit linii Rylsk-Korenevo-Sudža, která zkracuje délku frontové linie asi o 100 km a prochází ruským územím. Má omezený počet zvládnutelných silnic. Má řeky vhodné pro budování obranných postavení. Tuto linii by potenciálně mohly ukrajinské síly nějakou dobu udržovat jako jakési přechodné obranné postavení,“ poznamenává Zhurets.

Akce ukrajinských sil v Kurské oblasti připomínají Zhurets taktiku používanou sovětskou armádou během druhé světové války. Stejně jako operace Kursk té doby, současná strategie zahrnuje vytvoření operační manévrové skupiny, kde je shromážděno několik mobilních brigád, aby prolomily nepřátelskou obranu, vytvořily novou frontu a pokračovaly v jednání na základě svých vlastních schopností.

„Smíchání nejlepších strategií druhé světové války, které podle mě Syrskyi studoval na akademii, bylo kreativně zpracováno, vylepšeno moderními technologickými řešeními a přineslo maximální výsledek,“ domnívá se Zhurets. "To zajistilo šok pro nepřítele a překvapení pro naše partnery."

Ukrajinští partneři reagovali různými způsoby: americký prezident Joe Biden uznal události a poznamenal, že ukrajinský útok představuje skutečné dilema pro vládce Kremlu Vladimira Putina. Mezitím členové americké dvoustranické delegace na oficiální návštěvě Kyjeva vyjádřili obdiv s jednou poznámkou: "Putin s tím začal, kopni mu do prdele!"

Hanna Shelest, ředitelka bezpečnostních studií Rady pro zahraniční politiku Ukrainian Prism, ve svých diskusích s politiky a odborníky v zahraničí v posledních měsících pociťovala silný pocit déjà vu z

prvních měsíců rozsáhlé invaze. Tehdy, stejně jako nyní, existovalo značné množství rad od zahraničních pozorovatelů, kteří naléhali na Ukrajinu, aby vyjednávala a dosáhla kompromisu s Ruskem.

Jak se však operace Kursk rozvinula, takové poraženecké nálady přišly vniveč.

„Při analýze všech rozhovorů, které jsem za posledních šest měsíců vedl v mnoha hlavních městech v Evropě i mimo ni, se mi zdá, že hlavní obavou bylo, že tyto země budou zataženy do války,“ říká Shelest. „To znamená, [děsili se] úderu na území členského státu NATO, eskalace nebo provokace.“

A najednou, když dojde k operaci, která je jasným případem eskalace, vidíme buď tichou podporu, nebo dokonce schvalování prohlášení v tom smyslu, že Ukrajina má právo se bránit. Předtím strach odradil mnoho našich partnerů od dodávek zbraní nebo povolení [jejich použití – pozn. Hlavní skeptici nyní začínají překonávat tuto psychologickou bariéru, i když se to nestane přes noc,“ zdůraznila.

Dosud nebyly úspěchy Ukrajiny na ruském území dostatečně přesvědčivé, aby například Spojené království povolilo použití raket dlouhého doletu hluboko v Rusku. Shelest však poznamenává, že teprve od května tohoto roku je ukrajinské armádě povoleno používat víceodpalové raketové systémy HIMARS americké výroby k úderům na ruské cíle (v obraně proti ofenzívě v Charkovské oblasti). Podle jejího názoru je rozšíření oprávnění pro rakety dlouhého doletu pouze otázkou času.

Psychologický dopad operace Kursk je stejně významný jako její operační aspekty na bojišti, zdůrazňuje bývalý ukrajinský ministr zahraničí Pavlo Klimkin. Věří, že úspěch ukrajinských sil zdůrazňuje zranitelnost Kremlu a mění vnímání současného Ruska i jeho vůdce Vladimira Putina.

"Pro zranitelné osoby je těžké diktovat své podmínky. Tato situace vytváří psychologický a politický kontext, který by mohl posunout jednání k jiné logice."

Now, most likely, there will be an escalation, a raising of the stakes. If Russia raises the stakes, then the West will get a kind of opportunity to raise the stakes for itself," Klimkin predicts. "Through escalation, we can come to a better understanding of who wants to negotiate on what terms, and who does not want to negotiate.

These events will definitely give us positions [in possible negotiations – UP] that are no worse and, in the long run, perhaps even better ones. I don't see any critical losses for us, but I do see various scenarios where we could emerge victorious."

The social media reaction to the war in Russia's Sudzha and Kursk

The Russian media and the authorities began to recover from Ukraine's offensive in Kursk on the second or third day.

Initially, the propagandists echoed official statements about mobilising reserves and stabilising the situation, using old footage from Donbas as evidence of "successful strikes" on Ukrainian convoys in Kursk Oblast.

When it became clear that Ukrainian forces had not (or at least not yet) reached Kurchatov, the Kursk nuclear power plant, or the city of Kursk, more commentators began appearing in Moscow TV studios. One of their main reassuring messages in week two of the Ukrainian operation was that the offensive had been "planned by NATO generals", but that this plan was "absolutely disastrous and inept".

However much propaganda lulls the Russian public, its spell is weakening in Kursk Oblast itself and on local Telegram channels such as Sudzha Rodnaya (Native Sudzha), Kursk Bomond, etc. The mood in these online groups is reminiscent of scenes from the Soviet comedy *Garage*. [This 1979 film is a satirical portrayal of a group of

people in a cooperative garage society who are forced to negotiate and argue over which members will lose their garage spots due to a reduction in available spaces. The film captures the absurdity and tensions of group decision-making and reflects social relations in Soviet society – ed.]

In keeping with a long-standing Russian tradition, Kursk residents looking for scapegoats have largely directed their criticism at the local authorities. The questions they have for the government include: why were there no fortifications on the border, despite the billions of roubles spent; why was no evacuation from the settlements organised; where are the shelters; how are people supposed to get to work when all the public transport in Kursk comes to a halt during air raids; and why is there no water?

Locals are hotly debating the sudden surge in rental prices for refugees in Kursk, as well as the exorbitant fares charged by taxi drivers who are taking advantage of the transport stoppages during the frequent air raids.

Many of the questions being asked in local online chats are also addressed to Moscow itself.

The "people of the Russian heartland" are outraged by the high number of conscripts in this part of the war zone. They are also asking how they are supposed to survive on the RUB 10,000 (approximately US\$112) that Putin has promised the refugees.

These folks don't understand where the "red lines" are actually drawn and why the Kremlin has not yet taught the White House a lesson. They are also questioning why Kyiv and its decision-making centres haven't yet been wiped off the map.

These people are frustrated that Russia's centralised TV channels mispronounce Kursk place names and continue to air entertainment programmes. At the same time, people in Moscow are sitting around in coffee shops enjoying life, seemingly unaffected.

The war's shift to Russian territory, particularly during the early days of fighting in Kursk Oblast, has exposed the disorganisation and lack of unity among the population. Despite this, the people of Kursk are making efforts to support and cooperate with each other directly in response to the crisis and the inaction of the authorities.

The Telegram channel Kursk Beau Monde is filled with expressions of gratitude, such as "God bless the driver who picked me up and took me home without charging a penny." Meanwhile, another Telegram channel, Native Sudzha, has been fundraising for a UAZ Bukhanka vehicle to support the Russian special forces.

A fabricated story circulated by the Russian media claimed that "pregnant Nina Kuznetsova" was "shot by the Ukrainians as she tried to escape from Sudzha by car", and that her body is supposedly "impossible to retrieve because the Ukrainians won't give it back". This tale is the ultimate illustration of how helpless the Russians are as the war reaches their territory.

One week on from the start of Ukraine's operation in Kursk Oblast, fewer voices on local Telegram channels are asking, "Does anyone know whether Nina was taken away from Sudzha?" But they have yet to receive an answer.

Perhaps the main question that comes up in discussions about the Ukrainian operation in Kursk is why exactly Ukraine needs to take control of Russian villages and towns.

Apart from the military reasons described above, there are several others.

Firstly, this is a mirror response to Putin's demands that Ukraine "recognise the new geopolitical reality" and give up the occupied territories. By the same logic, the "nuclear superpower" should also

forget about the Russian settlements that have been liberated from Putin's regime by Ukrainian forces.

Secondly, it is a matter of justice: that an aggressor country that has waged war on another's land should experience it within its own borders.

Anyone who disregards the inviolability of borders should be prepared to see their borders crossed at any point. A country that has deprived millions of people of their homes must face an avalanche of its own angry refugees.

A konečně, toto je možná nejprominentnější pokus o politickou destabilizaci ruské vlády.

Kremelský režim si může udržet stabilitu, pokud bude průměrnému Rusovi poskytovat chléb na stůl výměnou za schopnost monopolně se zapojit do politiky a války.

Nástup hluboké hospodářské krize, ke které se přidaly stovky tisíc vnitřně vysídlených osob, může mít pro ruský režim nepředvídatelné důsledky.

Jak se Zelenskyj ironicky vyjádřil, Putinova vláda začala katastrofou ponorky Kursk a mohla skončit další kurskou tragédií – tentokrát s městem.

Scénář: Olha Kyrylenko, Roman Romaniuk, Rustem Khalilov a Yevhen Rudenko

Překlad: Myroslava Zavadská a Artem Yakymyshyn

Střih: Teresa Pearce